

Antropologia de la Vida Animal. Grup d'estudis d'etnozoologia

Presentació

L'Antropologia de la Vida Animal pretén estudiar les relacions que establim amb els altres animals, en especial els domesticats, però també les relacions que els animals estableixen amb els animals humans. Des d'aquesta mirada àmplia sobre les relacions que mantenim amb els altres animals i que s'inscriu en el veganisme i en considerar els Drets Animals equiparables als Drets Humans, és pertinent investigar el fenomen de la domesticació des d'una perspectiva històrica, biològica, antropològica i ètica, però també des d'una disciplina més moderna, la zootècnia, com a ciència que busca l'adaptació òptima dels altres animals a les necessitats humanes. Des de la lògica de la dominació, que és la que guia l'explotació dels animals no humans, també es pot establir el punt de partida de la relació entre el feminisme, com a moviment d'alliberació de les dones i el moviment d'alliberació dels animals. Ambdós tipus d'opressió mantenen punts en comú vinculats amb la dicotomia naturalesa/cultura i el desplegament de les relacions jeràrquiques que es produeixen i que ordenen els diferents mons culturals.

Els altres animals no estan presents en els estudis antropològics sinó és en relació a la utilitat que tenen per a una cultura determinada. Apareixen vinculats als interessos humans: simbologia i ritual, economia i altres produccions culturals, sempre des de la mirada antropocèntrica; la visió que ha impregnat el món de la ciència, la filosofia i l'art al llarg dels segles. En l'antropologia no trobem present l'estudi fenomenològic de les relacions que els humans mantenen amb els altres animals. Perquè els animals són entesos des del punt de vista humà i són descrits com a objectes passius i bens d'ús i consum.

S'ha considerat que els altres animals són éssers que es regeixen per la seva constitució genètica i no també pels fets que esdevenen en la seva experiència quotidiana. Els animals domèstics són entesos com a éssers aïllats, individuals, sense experiència biogràfica ni relacions socials amb altres membres de la seva espècie. No han estat considerats ni éssers culturals ni socials, ni amb un sentit biogràfic particular, llevat d'alguns casos molt especials i en la literatura. Se sap que almenys alguns animals tenen experiència individual i col·lectiva, com a individus i éssers socials que són. Però, el reconeixement de la continuïtat entre humans i els altres animals,

és el temor que existeix en algunes disciplines acadèmiques de ser acusades d'antropomorfisme. Encara que cal dir que, en aquests primers anys del segle XXI, la filosofia, la biologia o el dret, pel que fa als països anglosaxons, i també al nostre país, comencen a mirar els animals no humans sota el focus d'una nova sensibilitat, que considera les seves capacitats, necessitats, sensibilitats i els seus drets. De manera que biòlegs, etòlegs i filòsofs ja comencen a parlar d'emocions i de transmissió cultural entre els animals no humans i cada vegada despunten més estudis sobre aquest tema. Creiem que l'antropologia s'ha de sumar a aquesta nova sensibilitat per la part que li correspon.

Objectius

- Produir un corpus de coneixements per introduir dins la disciplina de l'antropologia la qüestió dels animals no humans des d'una visió no antropocèntrica.
- Produir un espai de reflexió interdisciplinària entorn als usos dels animals considerant el sofriment que en deriva, des d'una perspectiva ètica i dels Drets dels Animals.
- Conèixer i analitzar les relacions que es mantenen amb els altres animals: socials, familiars, afectives, protecció, econòmiques, rituals, etc.
- Aprofundir en el coneixement de la condició humana a través del coneixement dels altres animals.
- Crear un arxiu de dades etnogràfiques sobre el paper dels altres animals en diferents cultures.
- Potenciar la participació d'antropòlogues/s en l'estudi de les relacions que s'estableixen amb els animals no humans.
- Investigar l'explotació de les dones i l'explotació dels animals com a part del mateix sistema d'opressió.
- Revisar la història de la implicació del feminisme en la causa animalista.
- Investigar les perspectives teòrico-pràctiques que vinculen el moviment feminista i el moviment animalista.

Metodologia d'actuació

- Difondre l'existència del grup i promoure la participació.
- Desenvolupar propostes i projectes de recerca.
- Realitzar reunions mensuals del grup.
- Impulsar l'autoformació.

Activitats

- Presentació del grup i proposta de participació i implicació.
- Realització de jornades, seminaris, congressos.

Alguns del temes:

- Animals, societat, domesticació, Drets Animals i feminisme, etc.

Coordinadora del Grup:

Mara Martínez Morant

maramartinezmorant@cgtrabajosocial.com

grupava269@gmail.com